Процедура 2

Идентифициране и оценка на риска

в **„Складова база за светли горива и пропан-бутан” - „Гара Яна”, с оператор „Еко България” ЕАД**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Цел и предназначение 3
2. Област на приложение 3
3. Препратки 3
   3.1. Нормативни и корпоративни документи. 3
   3.2. Документи на "Е ко България ” ЕАД 3
4. Термини и съкращения 3
   4.1. Базови термини 3
   4.2. Съкращения 6
5. Отговорности и пълномощия 6
6. Описание на процеса 6
7. Приложения 10
8. Преходни и заключителни разпоредби 26
9. Регистър на ревизиите 26

1. Цел и предназначение

Тази процедура дефинира стандартен метод за идентифициране на опасността и оценка на риска от големи аварии, разработване, използване и поддръжка на формулярите за опасността и оценката на риска.

Процедурата се прилага за всички дейности в предприятието, при изпълнението на които е възможно да бъдат застрашени човешкото здраве и околната среда, вкл. и анормални, необичайни и нетипични дейности като основна поддръжка и ремонт, дейности в съботно-неделните дни, нощни смени, дейности на доставчици/подизпълнители, Преди разширяване на производството или планирана промяна на технологичния режим отново се извършва идентификация на опасностите и оценка на риска от големи аварии.

2. Област на приложение

„Складова база за светли горива и пропан-бутан" - „Гара Яна", с оператор „Еко България" ЕАД

Препратки

2.1. Нормативни и корпоративни документи.

няма

2.2. Документи на „ЕКО БЪЛГАРИЯ" ЕАД

ДППГА

1. Обучение на персонала
3. Безопасно управление на технологичните процеси
4. Планиране на модификации
5. Аварийно планиране
6. Превантивен мониторинг
7. Коригиращ мониторинг
8. Одит
9. Преразглеждане

Записи от контрола на риска

Планове за действие при аварии и др. подобни

3. Термини и съкращения

3.1. Базови термини

"Оценка на риска" е използване на разполагаема информация за идентифициране на опасни събития и за определяне на нивото на риска и неговата приемливост

„Безопасност” – отсъствие на неприемлив риск от авария

"Вероятност" – шансът да има събитие, което би могло да доведе до лоши последици. Това е вероятността от опасност или честотата на настъпване на дадена опасност от голяма авария. Има шест степени на вероятност: невероятно (не е правдоподобно да се случи), извънредно малко вероятно (почти невъзможно), много малко вероятно (възможно в дългосрочен план, единично събитие), малко вероятно (не се приема за нормална възможност), вероятно (нормална възможност при дадените условия), много вероятно (най-вероятната възможност). Вероятността за възникване на авария се преценява по:

- честотата, продължителността и спецификата на работа на съоръженията;
- вероятността от възникване на опасно събитие;
- техническите възможности за избягване или ограничаване на аварията;
- човешките възможности за избягване или ограничаване на аварията - квалификация, опит и практически знания и умения, осмисляне на рисковете, взаимодействие между хората, психологични, социални и други аспекти, които могат да окажат въздействие върху риска;
- българските и европейските стандарти и други.

"Вреда" е физическо нараняване, замърсяване и/или нанасяне на щети върху собствеността, замърсяване на околната среда и/или увреждане на здравето

"Идентифициране на опасност" е процесът на определяне на съществуването на опасност и за определянето на нейните характеристики.

„Инцидент”– събитие, довело до авария или което би могло да доведе до авария.

“Контрол” - в този контекст контрол е каквато и да е проектирана система, предпазно оборудване или административна организация, която отстранява опасността или снижава вероятността за причиняване на вреда.

"Минимални изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда" са най-малките допустими изисквания за опазване на здравето на работещите и осигуряването на тяхната безопасност при работа. Работодателят може да реализира по-високи изисквания, с което да осъществи по-добро ниво на предпазване на работещите, но не и по-ниски от минималните изисквания.

"Опасно събитие" е ситуация, в която човек, работното място, собствеността или околната среда са изложени на опасност, която довежда до вреди.

“Опасност” – източник или ситуация, които може да доведат до нараняване на хора, до заболявания, до щети на собствеността,

замърсяване на околната среда, на работната среда или комбинация от тези елементи.

"Оценка на риска" е процес на взимане на решение относно допустимостта на риска на база на анализа на риска, разпоредбите на нормативните актове и отчитане на фактори, като технически достижения, околна среда, психологически, икономически и социални аспекти.

„Приемлив риск”– риск, който е сведен до ниво, което организацията може да понесе, като се имат предвид нейните задължения в съответствие с нормативната уредба и нейната собствена политика за безопасност.

“Приоритет” - в този контекст, редът, по който са степенувани първоначалните оценки на риска.

“Работно място” е мястото, където се предвижда извършването на работата в помещения или на което и да е място на територията на предприятието, или до което работещият има достъп във връзка с изпълняваната работа

"Риск" е комбинация от вероятността и последиците от възникване на определено опасно събитие (вероятността за настъпване на вреда при конкретни условия на излагане и тежестта на вредата). Рискът бива 5 нива: минимален риск (достатъчно е спазване на технологичната дисциплина), възможна застрашеност (трябва да се анализира риска и да се дефинират мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване), висока застрашеност (трябва да се реорганизира дейността, като се приложат технически и организоционни мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване), необходими са спешни действия (необходими са спешни действия по отношение на безопасността), неминуемо възникване на голяма авария, дейността следва да се преустанови веднага

“Тежест” - Неблагоприятни последствия от дадено събитие. Има шест различни степени: минимални последствия (незначителни щети и наранявания), значителни последствия (значителни щети и наранявания, водещи до загуба на трудоспособност), сериозни последствия (сериозни щети, свързани с временно прекратяване на производствена дейност и сериозни наранявания, свързани с хоспитализация и необратими наранявания), много сериозни последствия (много сериозни щети, свързани със значителни материални последствия, продължително спиране на производствената дейност, необходимост от възстановителни работи и смъртен случай), крупни щети (няколко убити в предприятието и пълно прекратяване на производствената дейност), катастрофални последствия (убити в и извън предприятието и пълна невъзможност за продължаване на производствената дейност). Тежестта на аварията се преценява съобразно:

- вида на обектите, подлежащи на защита - хора, имущество, работна и околна среда;

- тежестта на възможните наранявания или увреждания на здравето - незначителни, сериозни, опасни, фатални;
- обхвата на аварията.

“Честота” - степента на повторяемост на извършването на каквато и да е работа.

„Застрашеност” - честотата на излагане на опасност от възникване на неблагоприятното събитие

3.2. Съкращения

няма

4. Отговорности и пълномощия

Отговорно лице, длъжност	Отговорности и пълномощия свързани с настоящия документ

5. Описание на процеса

Ръководството е отговорно за осигуряването на това, че опасностите и рисковете на всяка дейност, съоръжение и инфраструктура са текущо оценявани и контролирани за да се осигури безопасната експлоатация, и за да се гарантира превантивния характер на оценката. Оценката се прави от работна група, назначена със заповед на Изпълнителния Директор, с участието на Службата по Трудова Медицина и Специалиста по охрана на труда, като се спазват изискванията на:

- Настоящата процедура
- Действащото законодателство
- Системата за управление на безопасността в предприятието.

Контролът се осъществява от Ръководството на предприятието.

Преглед на опасностите и рисковете на дейностите

Разработва се пълен списък с всички дейности и използвана инфраструктура (вкл. машини, съоръжения, инсталации и т.н) за всяка длъжност в организацията имаща отношение по Системата за безопасност. Попълва се Формуляр ***Идентифициране на опасностите.***

Първоначално се идентифицират опасностите за всяко едно съоръжение. Попълват се колони от 1 до 4 във формуляра ***Идентифициране на***

опасностите. Търсят се всички очевидни и потенциални опасности и сериозни рискове.

Определят се приоритети въз основа на предишен опит, данни за регистрирани опасности за всяко съоръжение, инсталация, зона (включително данни от измервания, инциденти, трудови злополуки) и броя на лицата, които са изложени на тези опасности. Оценителите се базират и на личния си опит и квалификация при оценката. Основният персонал може да знае за опасности, които не са видими от записите за инцидентите и др. Въвличането на персонала в идентификацията на опасностите помага при определяне на приоритетите, както и при идентифицирането на допълнителни опасности. За нова инфраструктура, машини, съоръжения и инсталации, за които няма опит се проучват внимателно за установяване на предварителни приоритети.

Избират се подходящ брой съоръжения за оценяване. На практика, броя на съоръженията в организацията е толкова голям, че е невъзможно да се оценят опасностите и риска в пълни детайли за всяко едно съоръжение поотделно. Като минимум, най-напред се оценяват всички , които са оценени с висока и среден приоритет. Оценката става на етапи във времето. По този начин, първоначалните усилия се концентрират върху тези дейности и инфраструктура, които пораждат неприемлив и значителен риск, като опасностите, свързани с по-нисък риск се оценяват на по-късен етап във времето.

Оценка на риска

При оценката на риска се следват описаните по-долу стъпки и се попълва Формуляр ***Оценка на риска***. За всяко съоръжение се описват подробно идентифицираните опасности, като се прави следното:

Определят се **Броя** на изложените обекти/лица;

Оценява се **Вероятността** от инцидент или авария, които могат да се случат от всяка опасност (предвид съществуващият контрол и ефективността на вече предприетите мерки). Това се извършва чрез експертна оценка, като тя се дава от екип специалисти, за да се избегне субективност;

Оценяват се потенциалните последствия/вреди свързани с всяка опасност;

Определя се **Риска** по начина, описан в Формуляр ***Оценка на риска***;

Определят се необходимите мерки за защита за всеки риск, по-голям от минимален;

Преизчислява се Риска, ако се предприемат допълнителни мерки за контрол и намаляване на риска.

Забележка: Всяка опасност се описва на отделен ред. Рискът от всяка опасност се определя индивидуално.

За всяка опасност с риск, по-голям от минимален, се определят мерки за контрол и намаляване. За опасностите с висок риск (нива 4 и 5), задължително се информира Ръководството. Идентифицира се и се документира възможният допълнителен контрол за всяка опасност. За нива на риск 3, 4 и 5 се извършва подробен анализ на последствията посредством моделиране.

Преизчислява се **Риска** и процентното намаление на Риска след като се вземат предвид предложените мерки за намаляване на риска се документира,

за да се вземе предвид ефективността от предписаните мерки. При прегледа на риска се проверява ефективността на изпълнението на вече предписаните мерки за защита, като резултатите от проверката се документират. Записите от преизчисляването на Риска се съхраняват съгласно изискванията на Инструкцията за управление на документите и записите.

Рискът определен със степен 5 изисква незабавно спиране на работата до предприемането на мерки за намаляване на риска

Рискът определен със степен 4 изисква незабавни спешни мерки за намаляването му

Рискът определен със степен 3 изисква трябва да се реорганизира дейността, като се приложат технически и организационни мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване

Рискът определен със степен 2 изисква дефинирането на мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване

Рискът определен със степен 1 се счита за приемлив при условие, че се спазва нормалната технологична дисциплина и се прилага СУМБ.

Стресови фактори на работното място

Стресовите фактори се отразяват в оценката на риска, т.к. те увеличават вероятността от предизвикване на авария. Виж списъкът на по-често срещаните стресови фактори в таблицата по-долу:

По-често срещаните стресови фактори, водещи до риск за безопасността при работа

Физически и химически стресови фактори	
Осветеност	Вибрации
Влажност	Прах
Вентилация / Течение/ Скорост на вятъра	Миризма
Температура	Недостиг на кислород
Повишено / понижено налягане	Промяна във влажността/температурата
Работа на открито	Аварийна светлина
Шум	Радиационна топлина
Работа с избухливи и/или възпламеняеми материали	Работа с корозивно действащи вещества
Физиологични стресови фактори	
Физическо натоварване	Работна поза
Неподходящ ритъм на труд и почивка	Продължителност на работния ден
Сменни режими и нощни смени	Повторяемост и темп на раб. операции
Квалификация на сътрудниците	Изисквания към вниманието
Отрицателно влияние на използваните	Кратки срокове за изпълнение

ЛПС	
Психологични и социални фактори	
Наличие на мивки и душове	Наличие на съблекални
Отговорност за първа помощ	Наличие на питейна вода
Наличие на ръководител	Наличие на перални
Наличие на отделни помещения за хранене	Защита за непушачите
Наличие на тоалетни	Работна атмосфера
Организация на работното място	Вземане на решения
Конфликти в работата	Работа в изолация
Психологически тормоз	Висока отговорност

Резултати от Оценката на риска на работното място

Процесът за оценка на риска се използва за да се подпомогне определянето на:

- безопасна експлоатация;
- необходимостта от обучение;
- усъвършенстване на контрола.

Методът на оценката на риска включва и действия за подобряване на мониторинга за намаляване на риска за да се подсигури, че действията се изпълняват навреме и са ефективни.

Резултатите от оценката на риска и резултатите от контрола се взимат предвид при преразглеждането на СУМБ.

Постоянен преглед на идентифицираните опасности и оценката на риска

Ръководството на организацията е отговорно за осигуряването на постоянен преглед на оценките на риска когато:

- настъпят промени, които могат да окажат влияние върху риска – въвеждане на нови производствени процеси, оборудване, продукти и материали, промяна на организацията на труда, нови сгради и помещения, реконструкция на съществуващи, смяна на технология режим и др.;
- след настъпили промени в нормативната уредба;
- оценката е направена на основата на данни и информация, станали невалидни или неподходящи;
- има условия оценката да бъде подобрена;
- прилаганите коригиращи и превантивни мерки са неефективни или неадекватни;
- възникване на нови опасности;
- резултатите от разследвания на аварии, трудови злополуки и инциденти без злополуки налагат преразглеждане;
- предписания на Контролните органи;

- има регистрирани сериозни несъответствия;
- други по преценка на Специалиста по охрана на труда; или
- минимум веднъж на три години, ако не са настъпили промени и законодателството не предвижда нещо друго.

Целта на подобни прегледи е да осигури, че оценката на риска отразява действителното положение в предприятието. Специалистът по охрана на труда преглежда идентифицираните опасности и оценения риск, с цел актуализация на информацията.

Оценка на риска на работното място в отговор на инциденти, несъответствия, коригиращи и превантивни действия.

Когато е необходимо, Ръководството определя подходящ персонал и график за извършване или осъвременяване на оценката на риска на дадено съоръжение в съответствие с препоръките на Контролните органи и заинтересованите страни и/или регистрирането на злополуки, инциденти, несъответствия.

Дейности или промяна в дейностите

Ръководството определя подходящия персонал и графика за преглед на всички промени и изменения в служебните задължения и дейности, които носят опасност, като се оценява риска на идентифицираните опасности.

Идентифициране на опасности и оценка на риска за подизпълнители и доставчици

Идентифицирането на опасностите и оценката и овладяването на риска за подизпълнителите и доставчиците на предприятието се извършва по тази процедура. Идентифицирането на опасностите и оценката на риска за тях се прави преди да им е предоставен достъп до инфраструктурата и площадките на предприятието.

Идентифициране на опасности и оценка на риска за посетители.

Посетители се допускат до предприятието само след предварителен инструктаж, съгласно Процедура *1 Обучение и компетентност*.

Посетители се допускат само с придружител(и), като придружителите задължително са от персонала на организацията.

За посетителите е валидна идентификацията на опасностите и оценката на риска, направени за техния придружител, който предварително е инструктиран да не ги допуска до работни места, до които самия той няма достъп.

6. Приложения

***Приложение №* 1**

Формуляр Контролна карта на организацията и дейности по осигуряване на безопасна експлоатация

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
1	Регистрация в Дирекция “Областна инспекция по труда”, съгласно чл.15 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗЗБУТ/.			
2.	**Организация за провеждане на инструктажи, съгласно изискванията на Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 год. за инструктажа на работниците и служителите:**			
2.1.	Заповед за определяне на видовете инструктаж			
2.2.	Заповед за определяне на лица, които ще провеждат инструктажи.			
2.3.	Програма за провеждане на начален инструктаж			
2.4.	Програма за провеждане на периодичен инструктаж.			
2.5.	Служебна бележка за проведен начален инструктаж – по образец			
2.6.	Книга за начален инструктаж			
2.7.	Книга за инструктаж на работното място и периодичен инструктаж.			
3.	**Орган по безопасност и здраве**			
3.1.	Писмена заповед на работодателя за назначаване на лице с подходяща квалификация и професионален опит за организиране и изпълнение на БЗР			
3.2.	Длъжностни характеристики с допълненията на задълженията по здравословни и безопасни условия на труд			
4.	**Комитети и групи по условия на труд**			
4.1.	Учредяване на комитети /групи/ по условия на труд /КУТ,ГУТ/, съгласно чл.27 и чл. 28 от ЗЗБУТ.			
4.2.	Дейност на КУТ /ГУТ/, съгласно изискванията на чл. 29 от ЗЗБУТ. Протоколи от заседания на КУТ/ГУТ -1/3м минимум			
4.3.	Заповед на работодателя за провеждане на вид обучение на КУТ/ГУТ			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
4.4.	Утвърдена програма с определена тематика и хорариум часове			
4.5.	Удостоверения за проведено първоначално обучение.			
4.6.	Протоколи за проведено ежегодно обучение			
5.	Обслужване от Служба по трудова медицина			
6.	**Оценка на риска**			
6.1.	Програма за оценяване на риска			
6.2.	Документирана оценка на риска			
6.3.	Програма, утвърдена от работодателя за приоритетно отстраняване, овладяване и намаляване на риска, включваща: - средства за изпълнение на мероприятията, заложени в програмата; -срокове и отговорници за изпълнение на програмата			
7.	**Документация по изпълнение на Наредба №3/1987г. за задължителните предварителни и периодични прегледи на работниците и служителите.**			
7.1.	Графици за прегледи			
7.2.	Информация до служителите			
7.3.	Заключения от извършени прегледи			
8.	Ежегодни анализи на здравословното състояние на работниците и служителите			
9.	**Заключения от СТМ за здравословното състояние на работниците и служителите:**			
9.1.	При постъпване на работа			
9.2.	При прекратяване на трудовите отношения;			
9.3.	При трудоустрояване			
10.	**Документация по трудоустрояване.**			
10.1.	Заповед за създаване на комисия по трудоустрояване			
10.2.	Списък на местата за трудоустроени.			
10.3.	Дневник за регистриране на трудоустроените лица.			
10.4.	Протоколи на комисията по трудоустрояване			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
10.5.	Издадени производствени характеристики			
11.	**Правила и норми за пожарна и аварийна безопасност съгл. Наредба № 8121з-647/01.10.2014 г. на МВР и МИП (обн. ДВ бр. 89 от 2014 г.)**			
11.1.	Заповед за възлагане дейността по ПАБ на определени длъжностни лица ***Заб.*** *За обекти с общ числен състав до 10 човека дейността може да се изпълнява от ръководителя.*			
11.2.	Досие на всеки обект, съдържащо документите, свързани с осигуряване на ПАБ (съгласувани със съответната районна служба "Пожарна лезопасност и защита на населението " (РСПБЗН): - правила (инструкции) за осигуряване на ПАБ на територията на обекта ; - плановете за действие на личния състав за гасене на пожари и ликвидиране на аварии ; - плановете за осигуряване на ПАБ при ремонти, реконструкции и преоборудване в обектите ; - плановете за евакуация при пожар или авария на личния състав и пребиваващите в обекта лица ***Заб****. За обекти с общ числен състав до 10 човека се изготвя само инструкция, регламентираща ПАБ в обекта.*			
11.3.	Протоколи за проведени тактически проигравания на плановете за действие на личния състав за гасене на пожари и ликвидиране на аварии и тези за евакуация, (не по-малко от веднъж в годината).			
11.4.	Заповед за пожаробезопасно извършване на огневи работи (ако има такива).			
11.5.	Заповед за пожаробезопасно използване на отоплителни, електронагревателни и други електрически уреди.			
11.6.	Заповед за определяне на разрешените и забранените места за тютюнопушене			
11.7.	Заповед за изключване на електрическото захранване след приключване на работното време без денонощните потребители.			
11.8.	Заповед за подготовка и инструктаж на личния			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
	състав по ПАБ			
11.9.	Заповед за осигуряване на пожарната безопасност в извънработно време за обекта			
11.10.	Заповед за поддържане и проверка на пожароизвестителните инсталации (ПИИ) и пожарогасителните инсталации (ПГИ)			
11.11.	Заповед за поддържане и проверка на противопожарните уреди, съоръжения и средства за пожарогасене			
11.12.	Заповед за назначаване на комисия за определяне категорията на производство по пожарна опасност и групата на пожарна и взривна опасност съгласно действащите норми за пожарна безопасност в обекти с общ числен състав над 10 човека.			
11.13.	Протокол от работата на комисията,утвърден от ръководителя на обекта			
11.14.	Заповед за сформиране на нещатен щаб за ръководство на действията на ръководния, технологичния персонал и работниците при ликвидиране на пожари и за съдействие на органите за ПАБ при осъществяване на пожарогасителна и аварийно-спасителна дейност в обекти с общ числен състав над 10 човека.			
11.15.	Дневник за изключването на електрическото захранване (по образец).			
11.16.	Протокол, удостоверяващ състоянието на противопожарната автоматика, противопожарните, аварийно-спасителните уреди и съоръжения (по образец)			
11.17.	Осигуряване на обекта с телефонна или друга връзка, свързваща го с РСПБЗН и със звеното за пожарна безопасност и защита на населението, където има създадено такова по чл. 120а и 120б ЗМВР.			
12.	**Организация за разследване, регистриране и отчитане на трудови злополуки (ТЗ).**			
12.1.	Декларации за съобщаване на ТЗ			
12.2.	Протоколи от разследване на ТЗ			
12.3.	Решения на Ръководството за определяне на ТЗ			
12.4.	Дневник на ТЗ			
12.5.	Заповед на работодателя за определяне на лице,			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
	което да поддържа регистър на трудовите злополуки и професионалните болести			
13.	**Физиологични режими на труд и почивка, съгласно чл.2 от Наредба №15/1999г.**			
13.1.	Наличие на разработни режими.			
13.2.	Протоколи от обсъждане на КУТ/ГУТ			
13.3.	Заповед на работодателя за внедряването им			
14.	**Съоръжения с повишена опасност /при наличие на оборудване/:**			
14.1.	Списък на съоръжения с повишена опасност, подлежащи на регистрация и надзор от Главна дирекция "Инспекция държавен технически надзор"/ГД-ИДТН/ и наличие на необходимата документация.			
14.2.	Списък на съоръжения с повишена опасност, подлежащи на регистрация и надзор от лицензирани за целта лица от председателя на ДАМТН и наличие на необходимата документация.			
14.3.	Разрешение за експлоатация на съоръжения с повишена опасност (СПО) от началник РО "ИДТН" или лицензирано лице.			
14.4.	Програма за провеждане на обучение на работниците, обслужващи съоръжения с повишена опасност.			
14.5.	Изработени инструкции за работа със СПО, в които се определени задачите, функциите и отговорностите на обслужващия персонал, редът за пускане, обслужване и спиране на съоръженията, действията при аварийни спирания и при аварии и злополуки.			
14.6.	Досие на всяко съоръжение, което да съдържа техническата му документация и чертежите, изчисленията и документите за извършени ремонти, както и всички документи, издадени от органите за технически надзор.			
14.7.	Ревизионна книга за всяко съоръжение, в която органите за технически надзор записват резултатите от извършените надзорни дейности, както и предписанията за отстраняване на констатирани нарушения.			
14.8.	Правоспособност на обслужващия персонал.			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
15.	**Правоспособност на персонала, чиято работа е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технологични съоръжения, съгласно чл. 281 ал.2 от КТ и съответните наредби.**			
15.1.	Изготвен и утвърден списък от работодателя на длъжности, за които се изисква документ за правоспособност.			
15.2.	Отразено ли е изискването в длъжностните характеристики?			
15.3.	Правоспособност на заварчик (съгл. Наредба № 7 от 11.10.2002 г. за условията и реда за придобиване на правоспособност по заваряване)			
15.4.	Правоспособност на огняр (съгл. Наредба №2 от 17.01.2001 за условията и реда за придобиване на правоспособност за упражняване на професия по обслужване на парни и водогрейни котли)			
16.	**Организационни мероприятия за осигуряване на електробезопасност**			
16.1.	Квалификационна група по ел.безопасност, съгласно чл. 11 на ПРАВИЛНИК за безопасност и здраве при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V от 01/06/2005г: - електротехнически персонал; - специалистите по ремонт и настройка на компютърна техника – III гр.			
16.2.	Заповед определяща лица с трета квалификационна група от електротехническия персонал, които следят за изправността на ръчните електрически инструменти, преносимите лампи и трансформатори.			
16.3.	Дневници за периодични проверки на ръчните и преносими електрически инструменти, преносими лампи и трансформатори.			
16.4.	Измервателни протоколи от акредитирана лаборатория за измерване на: - импеданс Zs на контур фаза защитен проводник; - преходно съпротивление на заземителни инсталации; - изолационно съпротивление на силови кабели и ел.съоръжения; - преходно съпротивление на мълниезащитни инсталации.			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
17.	**Документация и мероприятия за безопасност при работа с газови съоръжения и инсталации:**			
17.1.	Осигурена защита против образуване на взривоопасна среда, защита и предотвратяване на експлозии – Наредба № 11 от 27.12.2004 г			
17.2.	Заповед, инструкция и наряд за извършване газоопасни работи при експлоатация на газови съоръжения и инсталации за природен газ или втечнени въглеводородни газове.			
18.	**Протоколи от измервания на параметрите на работната среда.**			
19.	**Документация за вентилационните уредби ,съдържаща:**			
19.1.	Техническите параметри.			
19.2.	Резултати от изпитвания и измервания;			
19.3.	Инструкция за експлоатация и ремонт.			
20.	**Документи, удостоверяващи проверката на техническото състояние на автомобилите и окомплектовката им преди излизането им и след завръщането им от път.**			
21.	**Лични предпазни средства.**			
21.1.	Списък за специалното облекло и лични предпазни средства			
21.2.	Заповед за определяне на местата за съхраняване на лични предпазни средства, които се използват аварийно.			
21.3.	Протоколи от извършени периодични проверки за качествата на личните предпазни средства			
21.4.	Документация за съответствие на ЛПС с изискванията на нормативните документи.			
22.	Наличие на **знаци и сигнали за безопасност на труда и противопожарна охрана** на работните места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез технически средства , средства за колективна защита и др., съгласно изискванията на **Наредба № РД-07/8 от 2008 г. за минималните изисквания за знаци и сигнали за безопасност и/ или здраве при работа.**			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
23.	Разработена фирмена политика по безопасност и здраве при работа.			
24.	**Правилник за вътрешния трудов ред.**			
24.1	Изготвен и утвърден правилник за вътрешния трудов ред.			
24.2.	Разпределение на работното време (включено в Правилника за вътрешния трудов ред).			
24.3.	Запознаване на работниците и служителите с правилата за вътрешния трудов ред, както и с правилата за ЗБУТ, съгласно чл.127 ал.1 т.5 от КТ			
24.4.	Регламентиране на задълженията на всички участници в трудовия процес по осигуряване на БЗР в длъжностните характеристики, както и в правилника за вътрешния трудов ред			
25.	Изготвени и утвърдени от работодателя правила /инструкции/ за осигуряване на безопасност за различните трудови дейности и единични машини			
26.	Длъжностно разписание.			
27.	Книга за отчитане на извънредния труд – чл. 149 от КТ			
28.	Книга за отчитане удължаването и компенсирането на работното време и заповед за Заповед за определяне на длъжн. лице, което вписва даннитев книгата.			
29.	Книга за регистриране отпуските на синдикалните лидери.			
30.	**Обучение**			
30.1.	Програма за провеждане на обучение (опресняване на знанията) на работниците и служителите по безопасност.			
30.2.	Обучение по безопасност на ръководни, длъжностни лица и работници съгл. ЗЗБУТ и Наредба № 8/1982г. на МНП за обучението и повишаване на квалификацията по ЗБР и ППО.			
31.	**Безплатна храна (при изпълнение условията на Наредба 11 от 21.12.2005 г.)**			
31.1.	Съгласувателен протокол със СТМ.			
31.2.	Заповед за определяне на работниците и служителите, които имат право на безплатна храна и/или добавки към нея.			

№	Описание на дейностите	Да	Не	Забележка
32.	**Застраховки “ Трудова злополука” (при изпълнение условията на Наредба за задължително застраховане на работниците и служителите за риска "трудова злополука")**			
32.1.	Заповед за определяне на работниците и служителите, подлеждащи на застраховане.			
32.2.	Съгласувателен протокол с КУТ/ГУТ			
32.3.	Съгласувателен протокол със СТМ.			
33.	**Наличие на ревизионна книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи за спазване на трудовото законодателство, заверена от Дирекция “Областна инспекция по труда”, съгласно чл.408 от КТ**			

Забележка: Този Формуляр се съхранява съгласно Инструкцията за управление на документи и записи.

Приложение № 2

Формуляр: Идентифициране на опасностите

Длъжност:

Основни дейности	**Работно оборудване**	**Работни помещения, работни места, санитарно-битови помещения**	**Фактори на работната среда**

Забележка: Този Формуляр се съхранява съгласно Инструкцията за управление на документи и записи.

Приложение № 3

Формуляр (Ф 1-03): Оценка на риска от големи аварии

Съоръжение, инсталация, участък, звено, клон, подделение, район.....

Засегнати лица в предприятието.....извън организацията.....
Засегнати компоненти на околната среда.....
Засегната собственост.....

ЛЕГЕНДА ЗА ИНТЕРПРЕТИРАНЕ ОЦЕНКАТА НА РИСКА

Степен	Характеристика на риска	Необходимост от мерки
5	Висок риск - Прекратяване на дейността до отстраняване на риска. Незабавни мерки за отстраняване не риска.	**СТОП**
4	Сериозен риск, необходими са спешни действия по отношение на безопасността.	**Незабавни**
3	висока застрашеност. Трябва да се реорганизира дейността, като се приложат технически и организационни мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване	**ДА**
2	възможна застрашеност - необходими са мерки за намаляване и контрол на риска.	
1	минимален риск. Не са необходими действия	**НЕ**

РИСК = Тежест x Застрашеност X Вероятност

ЧАСТ А

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ФАКТОРА ВОДЕЩ ДО ОПАСНОСТ	Източник на опасността	СТЕПЕН НА ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРИЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА 1 – достатъчно ефективни 2 – частично ефективни 3 – неефективни ПРИЛОЖЕНИ МЕРКИ	Оценка ефективност	СЪЗДАВА ОПАСНОСТ ДА НЕ	Излож. Лица и/или обекти /бр./	**В**	**З**	**Т**	**РИСК**	НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*		*8*	*10*	*11*	*12*

При метода 3F рискът се оценява като комбинация от два фактора:

- вероятността от възникване на нежеланото събитие и
- тежестта на последствията, които биха възникнали.

При оценяването на риска най-удобно е той да бъде представен графично в двумерна координатна система, като на абцисата се нанася вероятността от възникване, а на ординатата – тежестта на последствията.

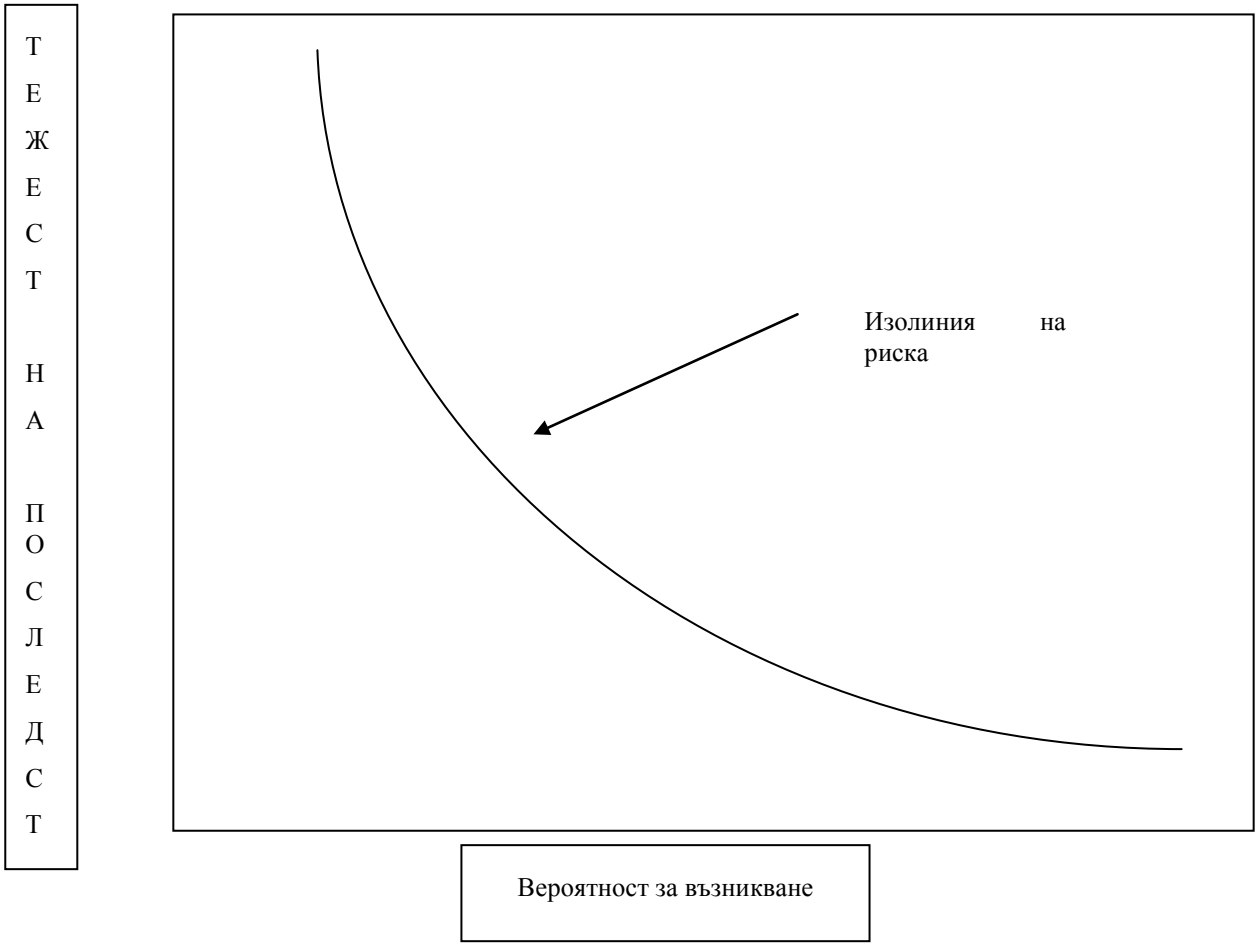

Оценявайки риска, може да се прокара крива на константен риск, която да представлява границата на приемливия риск.

Двата фактора, определящи риска, имат еднаква тежест, като се приема, че неблагоприятно събитие, възникващо често със сравнително ниска тежест на последствията, носи еднакъв риск като неблагоприятно събитие, с изключително ниска вероятност на възникване и катастрофални последствия. При изчисляването на вероятността за възникване на даденото неблагоприятно събитие може да се използват две допълващи се характеристики – същинската **вероятност** от възникване на неблагоприятното събитие и **застрашеността**, или честотата на излагане на опасност от възникване на неблагоприятното събитие, т.е. точната формула за изчисляване на риска е:

РИСК = Тежест х Застрашеност Х Вероятност

За получаване на количествено измерение на риска на трите фактора се придават различни числени стойност, както следва:

За фактора „Тежест на последствията”:

1 – минимални последствия (незначителни щети и наранявания)

3 – значителни последствия (значителни щети и наранявания, водещи до загуба на трудоспособност)

7 – сериозни последствия (сериозни щети, свързани с временно прекратяване на производствена дейност и сериозни наранявания, свързани с хоспитализация и необратими наранявания)

15 – много сериозни последствия (много сериозни щети, свързани със значителни материални последствия, продължително спиране на производствената дейност, необходимост от възстановителни работи и смъртен случай)

40 – крупни щети (няколко убити в предприятието и пълно прекратяване на производствената дейност)

100 – катастрофални последствия (убити в и извън предприятието и пълна невъзможност за продължаване на производствената дейност)

За фактора „Застрашеност”:

0,5 – много рядко (по-рядко от един път годишно)

1 – рядко (един път годишно)

2 – понякога (един път месечно)

3 – случва се (един път седмично)

6 – редовно (ежедневно)

10 – често (почти непрекъснато въздействие)

За фактора „Вероятност”:

0,2 – невероятно (не е правдоподобно да се случи)

0,5 – извънредно малко вероятно (почти невъзможно)

1 – много малко вероятно (възможно в дългосрочен план, единично събитие)

3 – малко вероятно (не се приема за нормална възможност)

6 – вероятно (нормална възможност при дадените условия)

10 – много вероятно (най-вероятната възможност)

При прилагането на гореописата формула РИСК = Тежест x Застрашеност X Вероятност

се получава числена стойност на риска от възникване на неблагоприятно събитие. За оценка на приемливостта на риска и за приоритизиране на сценариите на неблагоприятните събития (в случая големи аварии), се приемат пет нива на риска, както следва:

< 20 минимален риск (достатъчно е спазване на технологичната дисциплина)

20-70 възможна застрашеност (трябва да се анализира риска и да се дефинират мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване)

70-200 висока застрашеност (трябва да се реорганизира дейността, като се приложат технически и организационни мерки за предотвратяване, контрол и ограничаване)

200-400 необходими са спешни действия (необходими са спешни действия по отношение на безопасността)

>400 неминуемо възникване на голяма авария, дейността следва да се преустанови веднага

7. Преходни и заключителни разпоредби

Уточнява се влизането в сила на настоящия Документ, както и отнемането на действие на друг Документ (заменен пълно или частично с настоящия).

8. Регистър на ревизиите

Дата на издаване	Ревизия	Променени страници	Вид на промяната
	01		